

Subsidieregeling “Gewijzigde Initiatievenregeling Energie Zoetermeer 2025-2026” (IREZ)

Het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer;

De gemeente Zoetermeer wil de stad helpen om over te stappen naar een samenleving zonder aardgas. Dit betekent dat de elektriciteit en warmte die we nodig hebben, duurzaam worden opgewekt. Dit heet de energietransitie. De gemeente stimuleert en ondersteunt bewonersinitiatieven, bedrijven en organisaties bij de energietransitie. Dit doet ze door subsidies te verstrekken voor activiteiten die daaraan bijdragen, met uitzondering van subsidie bestemd voor maatregelen zoals isolatie of installaties.

Gelet op de Algemene subsidieverordening Zoetermeer 2016;
besluit vast te stellen de Subsidieregeling “Gewijzigde Initiatievenregeling Energie Zoetermeer 2025-2026” (IREZ).

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- Aanvrager: een initiatiefnemer die een rechts- of natuurlijk persoon is en een aanvraag doet in de zin van deze regeling die ten goede komt aan de energietransitie van Zoetermeer;
- Aardgasvrij: geen gebruik meer maken van aardgas maar van duurzaam opgewekte energie voor elektriciteit en warmte;
- Aardgasvrij-ready: het in principe voorbereid zijn op aardgasvrij en alle energiebesparende maatregelen en duurzame opwek zijn uitgevoerd;
- Algemene subsidieverordening: de Algemene subsidieverordening Zoetermeer 2016 (ASV);
- Bewonersinitiatief: minimaal drie huiseigenaren van een gezinswoning die hulp vragen voor onderzoek, advies, begeleiding en communicatie. Zodat ze samen kunnen werken aan activiteiten voor energiebesparing, duurzame energie of oplossingen zonder aardgas. Dit doen ze in hun eigen straat, buurt of wijk;
- College: het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) van Zoetermeer;
- Vernieuwend idee: een idee voor het opwekken, opslaan, omzetten of uitwisselen van duurzame energie of het aardgasvrij(ready) maken van gebouwen wat nog niet eerder is toegepast in Zoetermeer; het idee draagt bij aan de doelstelling van deze regeling en het idee is nog niet vrij verkrijgbaar in de markt.

Artikel 2. Reikwijdte

Deze regeling geldt voor het verstrekken van subsidies door het college van burgemeester en wethouders voor de in artikel 3 bedoelde activiteiten.

Artikel 3. Activiteiten

1. Subsidie kan uitsluitend worden gegeven voor de genoemde activiteiten in de volgende vier categorieën:
 - a. **Duurzame beginners (categorie 1):**
De subsidie is bedoeld voor proces- en advieskosten, zoals bijvoorbeeld drukkosten voor flyers, het organiseren van bijeenkomsten, kosten voor gastsprekers, inschrijvingskosten bij de Kamer van Koophandel, verkennend onderzoek of berekeningen, het opzetten van een website;
 - b. **Duurzame doeners (categorie 2):**
De subsidie is bedoeld voor proces- en advieskosten, zoals bijvoorbeeld het organiseren van informatieve bijeenkomsten, energiecafés, coördinatie van energieambassadeurs, begeleiding van buurtinitiatieven, start en realisatie van duurzame energieprojecten
 - c. **Duurzame pioniers (categorie 3):**
De subsidie is bedoeld als stimulering van een innovatief idee of collectieve aanpak en kan bijvoorbeeld worden ingezet voor proces-, (haalbaarheid)onderzoeks-, ontwikkel-, test- of oprichtingskosten;
 - d. **Vereenigingen van Eigenaren (VvE's – categorie 4):**
De subsidie is bedoeld voor procesbegeleiding tijdens het verduurzamingstraject ter voorbereiding op de definitieve besluitvormende ALV.
2. Projecten in categorie 1 t/m 3 worden binnen twee jaar na de datum van de subsidieverleningsbeschikking afgerond.

Artikel 4. Doelgroep

Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan de volgende doelgroepen:

1. **Duurzame beginners:** een bewonersinitiatief, te verenigen in een stichting, coöperatie of vereniging zonder winstoogmerk (al dan niet in oprichting), die gezamenlijk aan de slag wil met activiteiten die bijdragen aan energiebesparing, opwek en/of aardgasvrije oplossingen in hun eigen straat, buurt of wijk, en ondersteuning zoekt voor onderzoek, advies, procesbegeleiding, communicatie;
2. **Duurzame doeners:** een coöperatie, vereniging of stichting zonder winstoogmerk (al dan niet in oprichting), met het doel Zoetermeer energieneutraal te maken. Het gaat om maatschappelijke partijen die werken aan de bewustwording van Zoetermeer en de energietransitie helpen versnellen;
3. **Duurzame pioniers:** een initiatief van een (collectief van) natuurlijk persoon, stichting, vereniging, coöperatie of bedrijf die/dat met een vernieuwend idee of collectieve aanpak bijdraagt aan daadwerkelijke realisatie van duurzame opwek of opslag of conversie of uitwisseling van duurzame energie, of het aardgasvrij(ready) maken van gebouwen of het balanceren van vraag en aanbod op het net en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende helpen;
4. **Vereniging van Eigenaars/eigenaren (VvE):** een vereniging van eigenaars of vereniging van eigenaren (VvE) is een rechtspersoon die de gemeenschappelijke belangen van de eigenaren behartigt, zoals beschreven in Artikel 106 Burgerlijk Wetboek Boek.

Artikel 5. Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

1. Voor subsidie komen de redelijk gemaakte kosten in aanmerking die direct verbonden zijn met de uitvoering van een activiteit als bedoeld in artikel 3.
2. Niet voor subsidie in aanmerking komen de kosten voor het treffen van maatregelen zoals isolatie en installaties voor activiteiten van categorie 1, 2 en 4 als bedoeld in artikel 3.
3. Niet voor subsidie in aanmerking komen kosten voor activiteiten van categorie 3 als bedoeld in artikel 3 waarvoor andere regelingen beschikbaar zijn die voldoende ondersteuning bieden (zoals landelijke of provinciale subsidies).

Artikel 6. Hoogte van de subsidie

1. Een subsidie voor de activiteiten zoals bedoeld in artikel 3 bedraagt per categorie maximaal:
 - a. Categorie 1 - Duurzame beginners maximaal € 5.000,-;
 - b. Categorie 2 - Duurzame doeners maximaal € 50.000,-;
 - c. Categorie 3 - Duurzame pioniers maximaal € 15.000,-;
 - d. Voor Categorie 4 - Verenigingen van Eigenaren (VvE's) wordt 50% van de kosten vergoed met een maximaal bedrag van € 10.000,-.
2. Er geldt een subsidieplafond van € 800.000,- voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2026. Voor de verschillende categorieën zoals vermeld in artikel 4 gelden de volgende subsidiedeelplafonds:
 - a. Voor categorie 1 - Duurzame beginners € 50.000,-;
 - b. Voor categorie 2 - Duurzame doeners € 300.000,-;
 - c. Voor categorie 3 - Duurzame pioniers € 150.000,-;
 - d. Voor categorie 4 - Verenigingen van Eigenaren (VvE's) € 300.000,-.

Artikel 7. Wijze van verdeling

1. Tijdige en volledige aanvragen in categorie 1, 2 en 3 worden beoordeeld nadat de aanvraagperiode is verstreken.
2. De subsidie voor aanvragen in categorie 4 wordt verstrekt op volgorde van ontvangst van complete aanvragen, totdat het vastgestelde subsidie(deel)plafond is bereikt.
3. Als het vastgestelde subsidieplafond voor categorie 4 dreigt te worden overschreden of wordt overschreden als gevolg van het aantal aanvragen dat op dezelfde dag wordt ontvangen, worden de aanvragen die op die dag ontvangen zijn, door middel van loting gerangschikt.
4. Als het vastgestelde subsidieplafond voor categorie 1, 2 of 3 dreigt te worden overschreven of wordt overschreven als gevolg van het aantal aanvragen dat binnen de aanvraagtermijn wordt ontvangen, dan krijgen projecten voorrang op basis van:
 - a. *Bouwjaareraanpak en spreiding over de stad:* Projecten met een aanpak voor het oudste bouwjaar en die aansluiten bij het natuurlijke investeringsmoment – 30 punten;
 - b. *Impact:* Wat is het belang van de activiteiten voor de uitvoering van gemeentelijk beleid? Welke effecten worden gerealiseerd op het gebied van bewustwording, handelingsperspectief op het gebied van energiebesparing, duurzame opwek en aardgasvrij? - 30 punten;
 - c. *Innovatieve waarde en voorbeeldfunctie:* Draagt het project bij aan opdoen van nieuwe lessen en ervaringen voor de opschaling van de energietransitie? – 20 punten;

- d. *Realisme*: Is de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag redelijk in relatie tot de te verrichten activiteiten, te leveren prestaties en overige financieringsbronnen? – 10 punten;
 - e. *Bereik*: Draagt het project bij aan collectieve meerwaarde? Jaarlijks bereik van minimaal 20 (duurzame beginners) of 100 (duurzame pioniers) bewoners? – 10 punten.
5. Als datum van ontvangst geldt de kalenderdag waarop de ingediende aanvraag compleet is.

Artikel 8. Aanvraag

Een aanvraag voldoet aan de volgende criteria:

1. De aanvrager dient een volledige subsidieaanvraag digitaal in bij het college. Dit moet via het subsidiebureau van de gemeente met een speciaal aanvraagformulier;
2. De volledig ingediende subsidieaanvraag moet de volgende informatie bevatten:
 - a. Voor de doelgroep in categorie 4 (VvE's) de bewijsstukken van de in artikel 9.4 genoemde voorwaarden;
 - b. Voor de doelgroepen in categorie 1 t/m 3 (duurzame beginners, doeners en pioniers) wordt bij de aanvraag de volgende informatie gevraagd:
 - i. Een projectplan waarin de doelstelling, projectbeschrijving, planning en eventuele offertes van subsidiabele activiteiten worden vermeld, evenals de huidige stand van zaken;
 - ii. Een begroting met een schatting van de totale kosten en informatie over eventuele medefinanciering, andere subsidies of bijdragen van derden;
 - iii. Motivatie van de initiatiefnemers en de betrokken partij(en) en hun rol in het project;
 - iv. Een beschrijving van hoe inwoners of bedrijven worden betrokken bij het initiatief;
 - v. Informatie over hoe andere inwoners of bedrijven profiteren van het project;
 - vi. Als de initiatiefnemer een bedrijf betreft, toont het bedrijf aan dat geen sprake is van staatssteun door overlegging van een verklaring de-minimissteun.
3. Om in aanmerking te komen voor subsidie, moet daarnaast de volgende eisen worden voldaan:
 - a. De aanvrager woont en/of heeft een kantoor in de gemeente Zoetermeer;
 - b. Het project wordt uitgevoerd in de gemeente Zoetermeer;
 - c. De volgende partijen komen niet in aanmerking voor een subsidie onder deze regeling: vastgoedontwikkelaars, woningcorporaties, beleggers en investeerders in duurzame (energie)projecten;
 - d. Het project heeft een voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat het andere initiatiefnemers stimuleert om ook stappen te zetten;
 - e. Met het project worden lessen en ervaringen opgedaan voor de verdere opschaling van de energietransitie in Zoetermeer.
4. De aanvragers in categorie 1 t/m 3 mogen vaker gebruik maken van deze regeling, op voorwaarde dat dit voor andere activiteiten is. Als de aanvragers subsidie hebben ontvangen in de voorgaande regeling voor hetzelfde doel, kan niet nogmaals subsidie worden toegekend. Aanvragers in categorie 4 mogen maar één keer gebruik maken van deze regeling.

Artikel 9. Voorwaarden gesteld aan de categorieën / doelgroepen

De specifieke voorwaarden voor de verschillende categorieën zijn als volgt:

1. Duurzame beginners (categorie 1):
 - a. De aanvraag moet worden ingediend door minimaal drie initiatiefnemers uit verschillende huishoudens;
 - b. Het initiatief moet een collectief voordeel opleveren en minimaal 20 grondgebonden eengezinswoningen in Zoetermeer bereiken;
 - c. Samenwerking met Duurzame Energiecoöperatie Zoetermeer voor ondersteuning bij de start van het initiatief en kennisdeling in de stad.
2. Duurzame doeners (categorie 2):
 - a. Aanvraag moet worden ingediend door een stichting, natuurlijk persoon, vereniging of (energie)coöperatie zonder winstoogmerk (al dan niet in oprichting);
 - b. Het initiatief moet collectieve voordelen hebben en minimaal 100 bewoners bereiken.
3. Duurzame pioniers (categorie 3):
 - a. Aanvraag moet worden ingediend door een natuurlijk persoon, stichting, vereniging, coöperatie of bedrijf (ingeschreven bij de Kamer van Koophandel);
 - b. Het initiatief moet collectieve voordelen hebben en biedt een oplossing voor meerdere woningen, gebouwen of bedrijven in Zoetermeer.

4. Verenigingen van Eigenaren (VvE's – categorie 4):
 - a. Aanvraag door Verenigingen van Eigenaren (VvE's) zoals ingeschreven bij de Kamer van Koophandel;
 - b. De VvE heeft al een energiebespaaradvies (EBA) of energiemaatwerkadvies (EMA) laten opstellen;
 - c. De VvE heeft in de Algemene Leden Vergadering besloten om een pakket van minimaal 2 energiebesparende maatregelen te laten uitwerken;
 - d. De VvE sluit zelf een overeenkomst met een partij voor procesbegeleiding;
 - e. Deze partij als bedoeld onder d. heeft minimaal 2 referenties van VvE's waar de gecontracteerde partij eerder actief is geweest voor vergelijkbare procesbegeleiding;
 - f. De gemeente is op geen enkele wijze aansprakelijk voor de procesbegeleiding of de gemaakte afspraken tussen de VvE en de hiervoor door haar gecontracteerde partij.

Artikel 10. Aanvraagtermijn

Subsidie kan als volgt worden aangevraagd per categorie:

1. Voor categorie 1 t/m 3 (duurzame beginners, doeners en pioniers) zijn er vier aanvraagronden:
 - a. Ronde 1: vóór 15 maart 2025;
 - b. Ronde 2: vóór 15 oktober 2025;
 - c. Ronde 3: vóór 15 maart 2026;
 - d. Ronde 4: vóór 15 oktober 2026.
2. Voor categorie 4 (VvE's) kunnen aanvragen doorlopend worden ingediend tot 15 oktober 2026.

Artikel 11. Beslistermijn

1. Burgemeester en wethouders beslissen, in afwijking van artikel 6, tweede lid, van de Algemene subsidieverordening, binnen 6 weken na afloop van de aanvraagperiode over subsidieaanvragen voor categorie 1, 2 en 3 (duurzame beginners, doeners en pioniers).
2. Burgemeester en wethouders beslissen, in afwijking van artikel 6, tweede lid, van de Algemene subsidieverordening, binnen 6 weken nadat de volledige aanvraag om subsidie voor categorie 4 is ingediend (VvE's).

Artikel 12. Aanvullende verplichtingen

1. De aanvragers zijn bereid de opgedane kennis, ervaring en resultaten te delen zodat de energietransitie in Zoetermeer sneller kan verlopen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door middel van een video, presentatie of interview op [Energieloketzoetermeer.nl](https://energieloketzoetermeer.nl), deelname aan het Energienetwerk Zoetermeer en / of artikelen in de krant;
2. De aanvragers hebben minimaal twee keer per jaar overleg met gemeente over de voortgang van het project.

Artikel 13. Vaststelling subsidies vanaf € 5.000,-

1. Binnen 13 weken na uitvoering van de werkzaamheden moet vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders worden aangevraagd.
 - a. Categorie 2 en 3 (duurzame doeners en pioniers): na het voltooien van het project of de activiteiten;
 - b. Categorie 4 (VvE's): na definitieve besluitvorming in de ALV over de uitgewerkte pakketten.
2. Het verzoek tot vaststelling van de subsidie wordt aangevraagd met het daarvoor bestemde vaststellingsformulier.
3. Als bewijs levert de aanvrager de volgende informatie aan per categorie:
 - a. Categorie 2 en 3 (duurzame doeners en pioniers):
 - i. Een schriftelijk verslag met foto's, waaruit blijkt dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd, hoeveel inwoners er zijn bereikt en welke lessen en ervaringen zijn opgedaan;
 - ii. Het bedrag van de subsidie dat moet worden vastgesteld;
 - iii. Een financiële verantwoording, met daarin hoe de subsidie is besteed en waarbij financiële bewijsstukken zijn bijgevoegd (zoals facturen en betalingsbewijzen).
 - b. Categorie 3 (VvE's):
 - i. De factuur van de door de VvE voor de procesbegeleiding gecontracteerde partij;
 - ii. De offertes van de uitgewerkte maatregelen en eventueel de subsidie aanvragen voor het pakket van minimaal twee duurzame maatregelen;
 - iii. Het verslag van de definitieve besluitvormende ALV.

4. Alleen volledige aanvragen tot vaststelling neemt het subsidiebureau in behandeling.
5. Het college stelt binnen 13 weken na ontvangst van het verzoek de subsidie vast. In bepaalde gevallen kan deze termijn met 6 weken worden verlengd.
6. Na vaststelling van de subsidie laat het college het subsidiebedrag uitkeren, eventueel met vermindering van het in artikel 14 genoemde ontvangen voorschot.
7. Het college kan steekproefsgewijs controleren of de subsidie rechtmatig is besteed.

Artikel 14. Voorschot

1. Bij subsidieaanvragen boven €5.000,- wordt na een positieve beoordeling 70% van de subsidie aan de aanvrager als voorschot verstrekt.
2. De aanvrager moet het ontvangen voorschot terugbetalen als hij/zij niet kan voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in artikel 3 en artikel 11.

Artikel 15. Hardheidsclausule

Het college mag in sommige gevallen afwijken van een of meer regels in deze subsidieregeling. Dit mag alleen als het toepassen van deze regels oneerlijk zou zijn voor de persoon die de subsidie aanvraagt of ontvangt in verhouding tot het doel van de regels.

Artikel 16. Slotbepalingen

1. De regeling treedt in werking op 10 februari 2025 nadat het college een besluit heeft genomen en de regeling is gepubliceerd op overheid.nl.
2. De regeling vervalt uiterlijk op 31 december 2026.
3. De regeling heet "Gewijzigde Initiatievenregeling Energie Zoetermeer 2025-2026" (IREZ).